

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ СЛІДЧЕ УПРАВЛІННЯ
БЮРО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ КОСМІЧНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР УПРАВЛІННЯ
ТА ВИПРОБУВАНЬ КОСМІЧНИХ ЗАСОБІВ**

**ЗАСТОСУВАННЯ КОСМІЧНИХ
І ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ПІД ЧАС ВИЯВЛЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ
КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ**

Методичні рекомендації

**Київ
2023**

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ СЛІДЧЕ УПРАВЛІННЯ
БЮРО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ КОСМІЧНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР УПРАВЛІННЯ
ТА ВИПРОБУВАНЬ КОСМІЧНИХ ЗАСОБІВ

ЗАСТОСУВАННЯ КОСМІЧНИХ
І ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ПІД ЧАС ВИЯВЛЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ
КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Методичні рекомендації

*За загальною редакцією
доктора юридичних наук, професора М. С. Цуцкірідзе*

Київ
2023

Авторський колектив:

Чернявський С. С., доктор юридичних наук, професор (НАВС); **Присяжний В. І.**, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник (НЦУВКЗ); **Стрільців О. М.**, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник (НАВС); **Федоренко О. А.** (НАВС); **Шевчишен А. В.**, доктор юридичних наук, професор (ГСУ НПУ); **Коршикова Т. В.**, доктор філософії (НАВС); **Бурлака В. В.**, кандидат юридичних наук (ГСУ НПУ); **Віткалова А. Є.** (ГСУ НПУ); **Пащук А. В.** (БЕБ); **Дрозд О. Ю.**, доктор юридичних наук, професор (БЕБ); **Арешонков В. В.**, доктор юридичних наук, професор (БЕБ); **Тарасенко О. С.**, доктор юридичних наук, професор (НАВС); **Юсупов В. В.**, доктор юридичних наук, професор (НАВС); **Кузнєцов М. В.**, кандидат юридичних наук (НАВС); **Овсянюк Д. І.** (НАВС); **Саковський А. А.**, доктор юридичних наук, професор (НАВС); **Філіпов Ю. Є.** (НАВС)

Рецензенти:

Погорецький М. А. – проректор з науково-педагогічної роботи Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор юридичних наук, професор;

Орлов Ю. Ю. – головний науковий співробітник відділу організації наукової діяльності та захисту прав інтелектуальної власності Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, старший науковий співробітник

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Національної академії внутрішніх справ від 22 грудня 2023 року (протокол № 15)

Застосування космічних і геоінформаційних технологій під час виявлення та розслідування кримінальних правопорушень [Текст] : метод. рек. / [авт. кол.: С. С. Чернявський, В. І. Присяжний, О. М. Стрільців та ін.]; за заг. ред. М. С. Цуцкірідзе. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2023. – 92 с.

У методичних рекомендаціях висвітлено напрями застосування дистанційного зондування Землі, супутникових знімків та інших геоінформаційних технологій органами досудового розслідування Національної поліції України. Запропоновано методику отримання та використання супутникових знімків як доказів у кримінальних провадженнях.

Видання може бути корисним для дізнавачів, слідчих, працівників оперативних підрозділів Національної поліції України, аналітиків і детективів Бюро економічної безпеки України, працівників інших правоохоронних органів, а також здобувачів вищої освіти ЗВО МВС.

УДК 343.985[629.78+004.775]

© Національна академія внутрішніх справ, 2023

© Головне слідче управління Національної поліції України, 2023

© Бюро економічної безпеки України, 2023

© Національний центр управління та випробувань космічних засобів, 2023

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	4
ВСТУП	5
РОЗДІЛ I. ОСНОВИ ЗАСТОСУВАННЯ КОСМІЧНИХ І ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВІЯВЛЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ	6
1.1. Поняття, властивості та методи здійснення дистанційного зондування Землі	6
1.2. Характеристика супутникових знімків	10
РОЗДІЛ II. НАПРЯМИ ЗАСТОСУВАННЯ КАРТОГРАФУВАННЯ І ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВІЯВЛЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ	16
2.1. Напрями застосування геоінформаційних технологій під час виявлення та розслідування кримінальних правопорушень	16
2.2. Напрями застосування картографування під час виявлення та розслідування кримінальних правопорушень	21
РОЗДІЛ III. МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СУПУТНИКОВИХ ЗНІМКІВ ПІД ЧАС ВІЯВЛЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ	27
3.1. Порухення законів та звичаїв війни (стаття 438 КК України)	27
3.2. Забруднення або псування земель (стаття 239 КК України)	32
3.3. Незаконне видобування бурштину (стаття 240-1 КК України).....	38
3.4. Безгосподарське використання земель (стаття 254 КК України).....	42
3.5. Посів або вирощування снотворного маку чи конопель (стаття 310 КК України)	44
3.6. Незаконна порубка дерев і чагарників у лісах, захисних та інших лісових насадженнях (стаття 246 КК України)	46
3.7. Кримінальні правопорушення, що посягають на функціонування економіки держави (статті 191, 199, 201-1, 201-3, 201-4, 204, 206, 212 КК України).....	49
РОЗДІЛ IV. МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДОДАТКА GOOGLE EARTH PRO ПІД ЧАС ВІЯВЛЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ	53
4.1. Переваги додатка Google Earth Pro та порядок його встановлення	53
4.2. Огляд інструментів додатка Google Earth Pro	56
4.3. Огляд можливостей додатка Google Earth Pro	58
4.3.1. Встановлення місцезнаходження (точних координат) місця (об'єкта), який становить інтерес у кримінальному провадженні	58
4.3.2. Позначення межі площини, яка потребує детальнішого дослідження	60
4.3.3. Використання інструмента «Лінійка»	61
4.3.4. Вимірювання площі об'єкта (місцевості).....	62
4.3.5. Встановлення площі та радіуса кола	64
4.3.6. Таймлапс.....	65
4.3.7. Встановлення місцезнаходження об'єкта	69
РОЗДІЛ V. АЛГОРИТМ ДІЙ З ОТРИМАННЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ СУПУТНИКОВИХ ЗНІМКІВ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ	72
ДОДАТКИ	75
Додаток 1. БЛАНКИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДОКУМЕНТІВ	75
Додаток 2. ДОВІДНИК ТЕРМІНІВ	90